

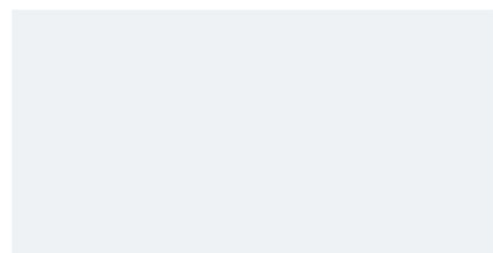

KAJ NAM POMENI PETJE?

Uvodnik
Damjan Klanjšček

Konec trgateve, nova pevska sezona, nove pesmi, vaje pred Cecilijanko, Cecilijanka in krstna izvedba nove pesmi, zima, Božič, Sveti trije kralji. Prejšnja poved ne vsebuje povedka: lahko ga jemljemo kot golo naštevavanje, v njem pa lahko začutimo vezno nit, petje. Bolje bi bilo napisati Petje. Med vsemi deli leta, je ta, ki sem ga navedel zgoraj, moj najbolj priljubljen: trgatev si vedno popestrim z občasnim petjem, saj se že pripravljam na začetek pevske sezone, ki te kot prijazen morski val preplavi z novimi, več ali manj zahtevnimi skladbami, s katerimi previrjaš, če si po poletnem premoru kos samemu sebi, dirigentu in zboru nasploh.

Sledi na strani 3

POŠILJATELJ:
S.K.P.D. "F.B. Sedej"
Trg Svobode, 6
34070 Števerjan (GO) - ITALIJA

San Floriano del Collio, Ottobre - Dicembre 2017
Števerjan, Oktober - December 2017
Anno XLIX Nr. 4
Leto XLIX Št. 4

KAZALO

UVODNIK.....	1
KAZALO	2
BOŽIČ 2017	4
MEŠANI PEVSKI ZBOR.....	5
DELOVANJE OTROŠKEGA PEVSKEGA ZBORA	6
HLADNI PRVI NOVEMBER	6
OTVORITEV NOVIH ORGEL NA JAZBINAH	7
ZAHVALNA NEDELJA.....	7
MLADINSKA SKUPINA M+	8
OSNOVNOŠOLCI PIŠEJO.....	9
RINGA RINGA RAJA, SVET' MIKLAVŽ PRIHAJA!	11
PUSTILI SO NAM SOLIDNE TEMELJE, NA KATERIH MI DANES SLONIMO IN GRADIMO.....	12
POSTAVLJANJE ZVEZDE	15
OBČINSKI, VAŠKI, DRUŠTVENI, LOVSKI PRAZNIK: MARTINOVANJE.....	15
DELOVANJE KULTURNEGA DRUŠTVA BRIŠKI GRIČ	16
NOVA MALA DVORANA ŽUPNIJSKEGA DOMA KONČNO KLIMATIZIRANA.....	18
NAŠ DECEMBRSKI IMAGINARIJ	18
TAKŠNI SMO PAČ LJUDJE	21
PRIPADNOST, VČLANJEVANJE IN ŠE MARSIKAJ DRUGEGA	21
SVETI TRIJE KRALJI PRIHAJAJO	22
ČESTITKE.....	24
DAROV.....	24
SMRTI	24
KUHARSKI RECEPTI	25

Opreмили in uredili člani društva »**F. B. Sedej**«

Damjan Klanjšček (glavni urednik)

Ivan Vogrič (odgovorni urednik)

Če Števerjanskega Vestnika še **ne prejimate**, če ste **zamenjali bivališče in naslov**, ali potrebujete katerokoli **informacijo**, nas lahko kontaktirate s spodaj navedenimi telefonskimi številkami ali naslovi e-mail, tako da boste lahko še vedno redno prejeli naše glasilo.

Damjan Klanjšček
329 7227151
damjanklanjscek@gmail.com

Martina Valentinčič
349 2401800
martina.valentincic@gmail.com

Elija Muzič
(blagajničar)
340 5258399
elija.muzic@gmail.com

[...] Do pevske revije Cecilijanka se pridno pripravlaš, včasih se pevskih vaj udeležiš kar dvakrat tedensko, saj je potrebno program dodobra zvadit, na samem nastopu pa zažariš pred slovensko publiko in slovenskimi zbori, ki se niso, po devetindesetih letih, naveličali petja. November se takoj prevesi v zimsko idilo decembra, na sporedu pa so že božične pesmi. Te se v letih večinoma ponavljajo, nekaj je seveda tudi novih, ampak tudi v teh običajnih je še prisotna tista iskrica in čarobnost božičnega časa, saj je pesem vsakič drugačna, ko jo zapoješ v živo. Takoj po praznovanju novega leta nastopi 6. januar, dan Svetih treh kraljev, ko fantje, skupina prijateljev, še enkrat s pesmijo pred jaslicami obdarimo vse tiste, ki nam radi odpirajo vrata domov.

Vendar kaj vsega skrivata Pesem in Petje? V desetih letih me je odraslo zborovsko petje marsičesa naučilo. Pevski zbor je običajno sestavljen iz štirih oziroma petih delov. Štirje glasovi, dva ženska in dva moška, prevzemajo različne vloge, vsak glas ima svoje značilnosti, vsi štirje pa si, s posredovanjem petega elementa, to je dirigenta, složno in z zavestjo odgovarjajo. Ko bi v zboru ne bilo poslušanja, odgovarjanja in sodelovanja, bi pesem imela okornejšo, prerekanju podobno obliko. Te dinamike lahko odrasel človek prenese tudi v vsakdanje življenje, saj je treba sočloveku prisluhniti in ga razumeti, samo tako je lahko prijateljstvo, družina ali odbor uspešen. Na podoben način lahko razumemo, da sta osebni doprinos in zagon posameznikov nujno potrebna za obstoj zbora in skupine nasploh. Po dolgem delavnem dnevu, skrbih, opravkih, postanejo včasih pevske vaje le še dodatni napor. Prav takrat pa je potrebno pognati glasilke in voljo na polne obrate. Če to opravi vsak član zbora, bo vaja za vse uspešna. Večkrat ob koncu vaj rečem: "Smo bili pridni, danes so bile dobre vaje, ne, Matej?"

Dasiravno bi lahko našteval še ogromno različnih plati petja, se bom zaustavil pri občutkih, ki jih vzbuja. Na nastopih, koncertih ali preprosto ob skupnem petju – pri tem takoj pomislim na kak božični cerkveni koncert ali kako družabnost – se nekomu izmed pevcev ali poslušalcev med pesmijo utrne kaka solza. Najverjetneje je to zaradi spominov, največkrat tudi pozitivnih, toda pesem ima v ljudeh moč, ki je tisoč besed ne premore. Brez petja in pesmi bi se človek redkokdaj ustavil in razmislil ter uredil občutke, ki ga v vsakdanu preplavljajo, v tistem trenutku pa sam nima časa, da bi jih upošteval. Nazadnje bi se rad zaustavil pred platjo petja, na katero večkrat mislim in na katero sem ponosen. Vaški zbor, še predvsem števerjanski, ima tudi povezovalno vlogo, saj vedno sodeluje na vseh večjih praznovanjih in obišče domače slavljenke ob jubilejih. Vesel sem, da lahko petje na tak način izkaže sočloveku tisto bližino, ki si jo običajno zelo težko izkazujemo. Ob takih prilikah je pesem namenjena samo *tisti* osebi in postane, če si to res želimo in jo začutimo, Pesem srca.

Damjan Klanjšček

BOŽIČ 2017

In rodila je Sina, prvorojenca, ga povila in položila v jasli, ker zanju v prenočišču ni bilo prostora ...

[Lukov evangelij 2,7]

Jezus, vem da je praznik tvojega rojstva nastal v Rimu v 4. stoletju, da bi slavili prihod tebe kot Gospodarja zgodovine, ne pa da bi se spominjali Betlehema.

Vem, da je šele s Franciškom Asiškim (leta 1223) Božič dobil podobo družinskega praznovanja ob rojstvu otroka s postavitvijo prvih jaslí v zgodovini.

Vem, da tolikim ljudem pomeni Božič samo draga darila in pretiravanje z jedačo in pijačo; otročjo versko sentimentalnost s sladkobnimi pesmicami, jaslícami in umetnimi božičnimi drevesci; svečano razsvetlavo, ki ne vodi v tvojo votlino, ampak v trgovine.

Meni, Jezus, pa je ta tvoj praznik všeč tudi takšen.

Praznovanje je iz leta v leto večje. Zdi se, da bi se svet rad oddolžil za tisto noč, v kateri te ni znal sprejeti z dolžno pozornostjo.

In to je zelo lepo.

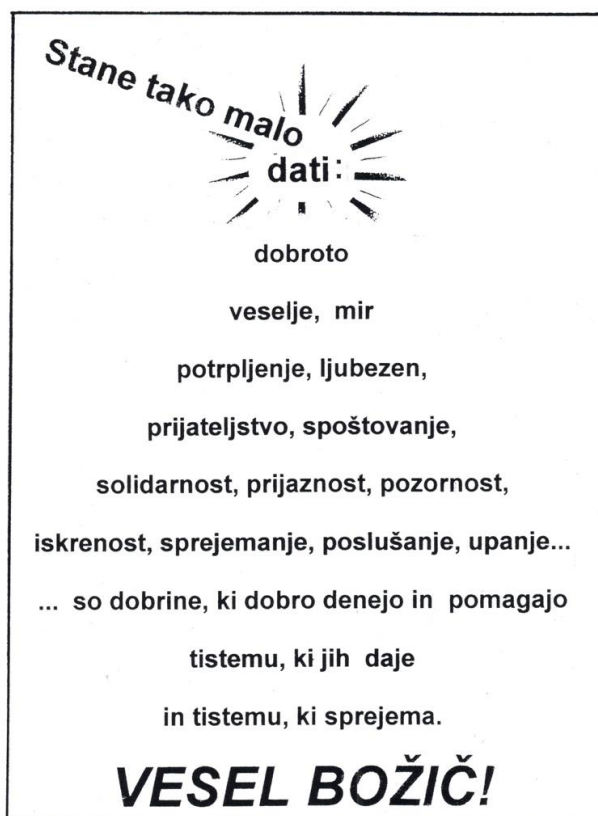
Da so ljudje, ki se slepijo, da je dovolj, če si dober samo za Božič?

Zame to ni pomembno.

Bolje je delati dobro enkrat na leto kakor nikoli. Dobro je kakor sladkor; če ga poskusiš enkrat, se ti vzbudi želja, da bi ga spet in spet okušal.

Hvala, Jezus, za praznik tvojega rojstva! In vesel, aktiven Božič vsem!

župnik Marjan

MEŠANI PEVSKI ZBOR

Mešani pevski zbor je začel novo pevsko sezono v mesecu septembru; pevci so se pridno začeli srečevati ob četrtkih v pevski sobi župnijskega doma pod vodstvom dirigenta Patricka Quaggiata, ki je tudi za letošnjo sezono sprejel povabilo števerjanskega društva. Sezona se je začela precej intenzivno, saj so imeli pevci na programu tudi izvedbo projekta, za katerega so se začeli pripravljati že prejšnjo sezono.

Projekt »Zapojmo skupaj – Pesem v srcih obudimo« si je zamislil mešani pevski zbor Obalca iz Kopra, ki je k sodelovanju povabil še mešani zbor Sedej iz Števerjana in mešani zbor Jacobus Gallus iz Trsta ter instrumentalni duet Pesce – Ruzzier iz Trsta. Prvi del naslova nakazuje na skupno sodelovanje treh zborov in instrumentalistov iz Slovenije in zamejstva; »Pesem v srcih obudimo« pa razkriva pomen projekta, in sicer obujanje dediščine slovenskih skladateljev rojenih in delujočih na Tržaškem in Goriškem in na osveščanje publike oz. oživljanje kulturnega delovanja med mlajšo populacijo. Na treh koncertih, ki so bili konec oktobra v prosvetnem domu na Opčinah, v dvorani sv. Frančiška Asiškega v Korpu in v Sedejevem domu v Števerjanu, so bile tako na sporedu nekatere izbrane skladbe iz bogate zakladnice številnih slovenskih skladateljev iz zamejstva. Števerjanski zbor je publiki predstavil Vrabčevo Rdeč zaton, Jericijevo Pesnikova molitev, ljudsko v priredbi Patricka Quaggiata Angelček, varuh moj in Merkujevo priredbo ljudske iz Nadiških dolin Gre alba še čez Bužico. Ob koncu so trije zbori skupaj zapeli še Merkujevo priredbo rezijanske Jnjen čeu'a jti gna', Vrabčevo Zdravljico in ljudsko Petelinček je zapie'u v znani priredbi Hilarija Lavrenčiča; skupen zbor so izmenično vodili trije dirigenti, in sicer Sonja Mezgec, Marko Sancin in Patrick Quaggiato.

Zbor je obogatil bogoslužje na praznik Vseh svetih v cerkvi in na pokopališču ter zapel v spomin padlim pred spomenikom v Števerjanu in na Jazbinah. V soboto, 18. novembra, so pevci nastopili na 59. reviji Ceciljanka, ki jo prireja Zveza slovenske katoliške prosvete. Na ta nastop so se pevci še posebej vneto pripravljali, saj so hoteli tudi letos prijetno presenetiti goriško publiko. Revija je bila posvečena 10. obletnici smrti skladatelja Stanka Jericija, zato so Števerjanci njemu v spomin zapeli skladbo Pesnikova molitev, na besedilo Karla Mauserja; zapeli so tudi Vrabčevo Rdeč zaton. Nastop pa so zaključili z moderno skladbo, popevko, ki nosi v originalni verziji naslov Bici'kl, naš pevec Matej Pintar pa jo je priredil s pristnim števerjanskim narečjem kot *Kwla*. Pesem opisuje dogodivščine mladeniča, ki z ukradenim rumenim kolesom dirja »od Jazbana do Štvarjana«, v upanju, da bi osvojil lepo dekle. Pevce je na klavir umetniško spremljal Davide Tomasetig, vlogo protagonista so hudomušno odrsko interpretirali in prepričljivo odpeli Elija in Fabijan Muzič ter Damjan Klanjšček, na koncu pa je z rumenim kolesom na oder pridiral še gost Simon Komjanc. Publika je že pred koncem skladbe zbor nagradila z bučnim aplavzom in navdušenim ritmiranim ploskanjem, pevci in dirigent pa so bili še v naslednjih dneh deležni mnogih pohval. Upajmo, da bo števerjanski zbor nadaljeval na načrtani poti in šel naproti še mnogim takim podvigom.

Martina Valentinčič

DELOVANJE OTROŠKEGA PEVSKEGA ZBORA

V petek, 8. decembra 2017, je s petjem na odru Kulturnega centra Lojze Bratuž uživalo preko 300 mladih pevcev in z njimi številna publika, saj se je namreč odvijala priljubljena revija Mala Cecilijanka v organizaciji Združenja Cerkvenih Pevskih Zborov. Uvodna misel je bila tokrat zaupana mlajšim pevkam dekliške vokalne skupine Bodeča Neža, prebrala pa jo je predsednica Giulia Černic.

Mladinski zbor našega društva je uvedel prvi del v revijo. Ob spremljavi Martine Valentinčič (klavir) in Elije Mužiča (kitara) je zapel tri pesmi: slovensko popevko Belih Vran Mala terasa, Mariji v čast pa Černetovo Mali cvet. Svoj nastop so pevci zaključili s še kako aktualno Daj mi roko, moj brat vokalne skupine Gloria.

Mali pevci pa so uvedli začetek drugega dela; na odru se je zvrstilo približno 25 veselih obrazkov, ki so razigrano in prepričljivo odpeli svoj program. Zbor je spremljal domači ansambel (Fabijan Mužič – harmonika, Elija Mužič – kitara in Matija Corsi – bas kitara) ter pri klavirju Martina Valentinčič. Zapeli so Vodopivčevo Žabjo svatbo ter ljudski Čuk se je oženil in Lisička je prav zvita zver. Zaključili so s priljubljeno otroško pesmico Pikapolon'ca Lenčke Kupper.

Martina Hlede

HLADNI PRVI NOVEMBER

Tudi letos je bil 1. november obeležen na tradicionalen način. Sprva so se vaščani zbrali pri bogoslužju ob 9. uri in se ustavili še za kratko slovesnost pred spomenikom na trgu. Ob govoru županje France Padovan je zapel domači mešani pevski zbor. Komemoracijo so dopolnile še recitacije in nastop otroškega zbora Goriški slavčki, ki spada pod kulturno društvo Briški Grič. Podobnemu programu pri spomeniku na Jazbinah se je pridružil še tamkajšnji cerkveni pevski zbor.

Vsaka družina je popoldan nadaljevala v ožjem krogu v spominu na preminule. Zvečer pa se je skupnost spet zbrala na Kaštanjadi, že prepoznavnem prazniku v organizaciji Mladinskega krožka. Več ljudi je letos pristopilo in večina izmed njih je tudi sodelovala na turnirju briškole. Medtem so kuharji postregli rižoto z gobami in seveda obilico kostanjev. Po težkih udarcih kart, premišljenih potezah in mnogih "mottih" se je tudi tekma zaključila. Zmagovalno mesto sta si letos delila Peter Boškin in Fulvio Devetak na prvem mestu, Sara in Peter Soban na drugem ter na zadnji stopnički Martin Persoglia in Valentin Radinja iz Štmavra. Vse se je lepo izteklo, v družbi se je vsakdo počutil vključenega ter je preživel poseben, a pristrčen večer.

Ema Terpin

OTVORITEV NOVIH ORGEL NA JAZBINAH

V soboto, 28. oktobra 2017, je potekal enkratni dogodek za našo jazbinsko versko skupnost. Ob 70. obletnici prve svete maše na Jazbinah, ki se je prvič vršila v Carollovi kleti (Jazbine 18), smo s pomočjo dobrih ljudi, ki so nam pomagali to uresničiti, otvorili nove orgle. Izdelal jih je Francesco Zanin iz Codroipa po načrtu Mirka Butkoviča. Najprej smo imeli sveto mašo, ki jo je daroval monsignor Oskar Simčič s pomočjo gospoda župnika Markežica, blagoslov ga je podal monsignor Oskar Simčič, nekdanji naš vaški župnik. Po blagoslovu so nam začele enkratno prepevati nove orgle s pesmijo, ki je bila posvečena njim. Po končani sveti maši je Nina Frank oblikovala orgelski koncert.

V nedeljo, 29. oktobra 2017, smo prisluhnili orgelskemu koncertu Mirka Butkoviča ter koncertu cerkvenega zbora Jazbine – Pevma pod vodstvom Zdravka Klanjščka z orgelsko spremljavo Damjane Čevdek Jug: zapeli so osem pesmi v dveh delih. Enkratno sta nastopila tudi solista Alessandra Schettino in Martin Srebrnič.

V nedeljo, 5. novembra 2017, je potekala zahvalna nedelja. Po blagoslovu strojev in jedil se je vršil orgelski koncert Roberta Squillacija. Nastopal je tudi zbor Mirko Filej pod vodstvom Zdravka Klanjščka. Koncert je popestril recital Venec spominčic možu na grob ob 80-letnici smrti Lojzeta Bratuža. Uvodno misel je podal Peter Simoniti, recital pa je oblikovala Sonja Mlejnik (Ljubiteljsko gledališče Teharje, Celje).

Marilena Corsi

ZAHVALNA NEDELJA

Praznik zahvale je dan hvaležnosti in zahvaljevanja, ne samo za letino in pridelke, ki jih je dala narava, ampak tudi za druge darove. Kristjani se zahvalimo Bogu za vse, kar nam je podarjeno, z nedeljskim bogoslužjem. Tako imamo navado, da za to nedeljo prinesemo pred oltar nekaj pridelkov s polj in sadovnjakov.

Tako smo se tudi mi zbrali na zahvalno nedeljo, pripeljali traktorje in darove zemlje in se vsi skupaj zahvalili Bogu za letošnje pridelke.

19. novembra 2017 je v Števerjanu bila zahvalna nedelja. Sveto mašo je daroval gospod župnik Marijan Markežic. Pred darovanjem so strežniki prinesli k oltarju darove (kmečke dobrote), ki so bili tam blagoslovljeni. Po sveti maši je sledil blagoslov traktorjev. Po končanem blagoslovu je na trgu pred cerkvijo, kjer je sledila družabnost, na mizah bil pripravljen prigrizek z raznoraznimi blagoslovljenimi dobrotami in briškim domačim vinom.

Gabrijel Lango

MLADINSKA SKUPINA M+

V soboto, 11. novembra, je v mali dvorani župnijskega doma F. B. Sedej potekalo prvo in uvodno srečanje nove gledališke sezone mladinske dramske skupine M+. Elija Mužič je nove in lanske mlade igralce pozdravil v imenu celotnega društva F. B. Sedej. Nato sta dobrodošlico podelila še vodja dramske družine F. B. Sedej Ilaria Bergnach in vodja mladinske skupine M+ Miha Kovic. Novim članom smo s serijo fotografij predstavili dejavnosti, ki smo jih izvršili v pretekli sezoni. Poleg postavljanja nove produkcije ima mladinska skupina M+ tudi druge dejavnosti razvedrilne narave, kot je na primer igranje odbojke na mivki poleti ali sodelovanje ob pobudah, ki jih organizira društvo Sedej.

Režijo nove produkcije smo ponovno zaupali mladi igralki in režiserki Patrizii Jurinčič Finžgar. Prepričani smo, da bo tudi letos s svojimi ustreznimi kompetencami in pedagoško karizmatičnostjo uspešno vodila in navdušila skupino mladostnikov.

Na uvodnem srečanju so se predstavili tudi vsi mentorji, ki bodo pripomogli k ustvarjanju nove mladinske produkcije. Pod mentorstvom Jana Leopoliija, ki bo kot lektor in svetovalec za govor sledil bralnim vajam, se bodo mladi igralci naučili temeljev glasoslovja in trenirali govorni aparat. Mladi igralec KUD „Zarja“ – Trnovlje iz Celja, Nejc Jezernik, bo vodil gledališki trening, da bodo mladi igralci nadgradili svoje igralske spretnosti. Monika Zajšek bo tudi v letošnji sezoni sodelovala kot svetovalka gledališkega giba in koreografinja. Carlotta Nanut bo imela spet priložnost izraziti svojo ustvarjalnost pri oblikovanju kostumov. Z Janezom Terpinom in Vasjo Križmančičem bodo mladi tehniki osvojili osnove teorije in praktično znanje oblikovanja gledališke svetlobe in tona. Poleg mentorjev so se predstavili tudi mladi udeleženci, ki so izrazili svoje želje in zanimanja.

Naslov nove produkcije ostaja še skrivnost. Lahko pa vam razkrijemo to, da so bralne vaje besedila že v teku.

Zadovoljni smo z letošnjim začetkom. Mladinski skupini M+ se je dodalo kar nekaj novih in mladih obrazov, ki želijo nastopati in biti del ekipe. Ker imamo veliko zaupanja v svoje mlade sile, smo prepričani, da bomo tudi letos lahko postavili na oder učinkovito in dodelano novo produkcijo.

Miha Kovic

OSNOVNOŠOLCI PIŠEJO...

ZAHVALA

Dragi Sveti Miklavž,

Hvala za lepa darila. zelo nam je všeč mali lego in puzzle. Mi ne potrebujemo drugih daril. Upamo, da si obdaril tudi revne otroke.

Učenci 1.r.

Števerjan, 29. november 2017

Dragi sv. Miklavž!

Smo učenci drugega razreda OŠ Alojza Gradnika iz Števerjana. V šoli smo pridni in se imamo lepo. Letos smo se naučili skoraj vse velike pisane črke in kmalu bomo pisali z nalivnim peresom. Med poukom pišemo, beremo, računamo, se učimo in rišemo. Aleš in Danjel zelo rada računata, Matilda rada telovadi, Ruben lepo piše in Daniel rad riše. Najprej se ti lepo zahvaljujemo, ker nas vsako leto obiščeš in nam vedno prineseš veliko daril. Tudi letos te nestrpno pričakujemo in obljubimo ti, da bomo v šoli še naprej pridni.

Lepo te pozdravljamo.

Matilda, Aleš, Daniel, Ruben in Danjel,
učenci 2.razreda

Sveti Miklavž,
prisrčno Te pozdravljamo,
nate čakamo in ti piškote pripravljamo.

Zdaj znamo že dobro pisati,
vsako stvar že hitro prebrati,
poštevanka nam ne nagaja,
a igranje med odmorom bolj ugaja.

Včasih smo nadležni,
a bomo Ti hvaležni,
če darila nam prineseš
in vse skrbi odneseš.

Lepo Te pozdravljamo.

Učenci 3. razreda:
Mila, Tereza, Izak, Gabriele, Sebastian, Patrik, Nicolas, Sebastjan

,

Dragi sveti Miklavž,
že nestrpno čakamo nate,
in pišemo pesmico zate.
Tako počasi mineva čas,
le kdaj boš prišel v našo vas?

Bili smo pridni, ubogljivi,
včasih malo nagajivi.
Obljubimo ti, da pridno se bomo učili,
pisali, brali in se veselo med odmorom lovili.

Pridi k nam ljubeznivi gospod,
ne pozabi prinesiti goro dobrot.
Lep pozdrav!

Učenci 4. razreda:
Veronika, Lea, Erik, Miha, Martin

December, 2017

Dragi sveti Miklavž,
kako si kaj? Upamo, da si dobro. Z nami je vse v redu.

Sedaj smo že v petem razredu in se moramo veliko učiti. Do sedaj pa smo tudi veliko lepega doživeli.

Na zelenem tednu smo raziskali lepote Koroške in se podali v rudniške rove pod Peco.

Osvojili smo Krminsko goro, kamor smo se podali v družbi učencev šole iz Bračana in iz Dobrovega.

Bili smo tudi na izletu s sošolci iz Pevme in to ob turkiznem jezeru Cornino. V naravnem rezervatu smo spoznali veliko novih ptic in videli beloglavega jastreba.

Ogledali smo si že dve gledališki predstavi.

Obiskali smo srednjo šolo Ivana Trinko in sledili tamkajšnjemu pouku.

To je bilo že nekaj, kajne?

Le kaj bi si še želeli?!

Želimo, da bi bili vsi otroci enako srečni kot mi, zdravi, veseli, ljubljeni.

Pa le ne pozabi na kako knjigo!

Prav lepo te pozdravljamo.

Učenci 5. razreda:

Alyssa, Alice, Anja, Vanessa, Clarissa, Eva, Loris, Nikolaj, Franc, Nicholas

RINGA RINGA RAJA, SVET' MIKLAVŽ PRIHAJA!

December je zelo magičen mesec v letu. Oblečeni smo v tople bunde, zaviti v dolge šale, pokriti s toplimi čepicami in na sebi imamo vedno rokavice. Na ulicah prižigajo božične lučke in povsod se sliši tudi nekaj božične glasbe. Vsenaokrog diši po sladkem. Zame pa, ki sem v srcu še vedno otrok, pomeni, da se kmalu bliža Miklavžev večer. Eden izmed najlepših doživetij otroštva, ko je v zraku čutiti prav prijetno predbožično vzdušje. Tako je bilo tudi pri nas, ko je v torek, 5. decembra, v veliki dvorani župnijskega doma F. B. Sedej sv. Miklavž obdaril vse pridne števerjanske otroke.

Pred prihodom Miklavža so ga igralci otroške dramske skupine pričakali z igrico *Kako postati junak*, avtorja Juvana Franca in v režiji Ilarie Bergnach. Pevci otroškega pevskega zbora F. B. Sedej, pod vodstvom Martine Hlede, pa so priljubljenega otroškega svetnika privabili na oder s petjem.

Sv. Miklavž je otroke obdaril s pomočjo angelčkov in parkljev, ki pa so predvsem nagajali. Otroci so nestrpno čakali, kdaj bo poklical njihovo ime in bodo lahko stopili k njemu in prevzeli težko pričakovano darilo. Ko pa so prišli prav vsi na vrsto, se je Miklavž poslovil in dejal, da se vidimo čez leto dni. Priporočal pa se je, da moramo v prihajajočem novem letu biti prav tako pridni in ubogljivi, kot smo bili do zdaj.

Ilaria Bergnach

PUSTILI SO NAM SOLIDNE TEMELJE, NA KATERIH MI DANES SLONIMO IN GRADIMO

Števerjanska sekcija se je do danes skušala držati vseh zdravih načel, števerjanska sekcija je do danes skušala biti politični vezni člen vseh vaščanov, ki jih politika vsaj bežno zanima. Iskreno ne vemo, če nam je to uspelo, brez dvoma smo se vsi mi za to resnično potrudili.

V torek, 21. novembra je v Števerjanu potekal občni zbor krajevne sekcije stranke Slovenska skupnost. Občni zbor predstavlja za vsako sekcijo trenutek, ko je treba pazljivo pregledati dosedanje delovanje, obenem pa si postaviti nove cilje.

Kot prvi je spregovoril predsednik števerjanske sekcije SSK Milko Di Battista, ki je toplo pozdravil številne prisotne. Osredotočil se je nad bodočimi izzivi stranke Slovenska skupnost, saj nas v bližnji prihodnosti čakajo deželne volitve in pa vsedržavne. Uvodnim besedam predsednika je sledil pozdrav števerjanske županje Franke Padovan, ki bi si želela več poslušnosti s strani deželnega vodstva Demokratske stranke in je bila precej kritična nad njihovimi enosmernimi odločitvami.

V osrednjem delu je sekcijski tajnik Marjan Drufovka podal daljše politično poročilo, ki se je začelo s povzetkom delovanja od zadnjega občnega zbora 22. novembra 2013. V svojem posegu se je dotaknil več argumentov, ki jih tu navajamo le v skrajšani obliki.

Zahvala našim predhodnikom

Minilo je že več kot 60 let naše politične organiziranosti in danes števerjanska sekcija Slovenske skupnosti uživa veliko zaupanja s strani občanov in predvsem veliko pričakovanja. Zaslugo tega uspeha, te solidnosti, gre brez dvoma pripisati našim predhodnikom, ki so dali organizaciji solidne temelje. Brez dvoma tu na briških vzpetinah ne živimo na lovorikah, potrebno je veliko pozornosti, posluha in stalnega prilagajanja. Števerjanski politiki, če jih lahko sploh imenujemo z besedo politiki, so bili v prvi vrsti kulturniki, gospodarstveniki, in šele potem politiki, prioriteto nad vsem so dajali slovenskemu človeku in domačemu teritoriju, večkrat so zanemarili celo lastno službo, kaj pa še prosti čas in celo družino. Tako je tudi danes. To ni nobena novost v naši stranki, saj tako ravnanje je stalnica vseh, ki se pri Slovenski skupnosti ukvarjamo s to dodatno dejavnostjo, ki ji, nekoliko neopravičeno, pravimo politika. Tako je tudi prav in po tej poti moramo nadaljevati. Stremeti pa moramo po čisti politiki, politiko ne smemo zlorabljati za osebne interese, v potešitev lastnega egota, predvsem danes, ko smo vsi politiki v očeh civilne družbe na zatožni klopi. To je vsem znano.

Delovanje sekcij na teritoriju

Delovanje sekcij na teritoriju je prepotrebno, je bistvene važnosti za razvoj katerekoli politične organiziranosti, stranke. Tako tudi za našo, ki je majhna in deluje le na lokalni ravni. Potrebno je prevetriti to strankino vertikalno, nujno moramo pa začeti spodaj navzgor, važna je baza, važne so posamezne osebe, važni ste vsi vi, ki ste danes tu prisotni. Važen je vsak član števerjanske sekcije in danes se želim zahvaliti na tem mestu prav vsakemu članu posebej dosedanjega odbora za plodno sodelovanje in opravljeno delo. Šele potem pridejo nazivi le teh [svetnik, odbornik, podžupan, župan, podpredsednik, predsednik]. Brez odobravanja ljudi ne bi imeli izvoljenih predstavnikov, kadrov, brez odobravanja ljudi ne bi imeli komaj omenjenih nazivov; nazivi, ki kaj kmalu lahko postanejo totalno nesmiselni in pogubni, prav za vse nas.

Individualizmi niso koristni

Delovanje sekcij ne sme biti osredotočeno samo na eni osebi, v takem primeru individualizmi niso koristni, so kvečjemu pogubni [taki individualizmi so žal prisotni v nekaterih naših ustanovah]. Vedenje v neki organizaciji zajema interakcijo med posamezniki znotraj kolektiva. Individualizmi so koristni samo v primeru, da ob sebi gradimo solidno skupino ljudi, da postanemo konstruktivni element skupine, da znamo postati atraktivni subjekt za ostale, tiste morda, ki jih politika ne zanima oz. jih zanima malo manj oz. celo razmišljajo drugače od nas. Atraktivni moramo postati predvsem do mladih, pri vsakem organiziranem telesu brez mladih obrazov ni bodočnosti. Premalo je mladinske prisotnosti in aktivnosti v goriški sekciji, in v mestnem središču in tudi v obrobni vseh mesta Gorica, od Štandreža mimo Podgore in Pevme, do Štmarva in Oslavja. Tu, v Števerjanu, ni tako in tega dejstva se lahko resnično veselimo.

Pomembne so osebe

Kar pa je v končni fazi zelo pomembno je vsakdan posameznika, privrženca Slovenske skupnosti, saj so vsakodnevna dejanja, ravnanje posameznikov najboljša vizitka vsake stranke. Na to ljudje so zelo pozorni, tudi če na prvi pogled sami nimamo takega vtisa; zdi se nam, da je za ljudi kakršnokoli ravnanje vseeno, a se bridko motimo, saj ni tako; ljudje te cenijo, če se v tebi prepoznajo in če začutijo tvojo prisotnost in bližino. Strankine izbire morajo biti premočrtne, načelne, bistre v vsaki situaciji in preizkušnji.

Števerjanska sekcija je do danes skušala biti politični vezni člen vseh vaščanov, ki jih ta panoga vsaj bežno zanima. Iskreno ne vemo, če nam je to uspelo, brez dvoma vsi mi smo se v to resnično potrudili.

Števerjanska sekcija je v tem dolgem, štiriletnem obdobju sledila več problematikam:

- občinske volitve leta 2014, kjer smo dosegli zelo dober rezultat in smo bili kljub pomislekom trden zagovornik načela pokrajinskega tajništva o skupnem upravljanju naših občin;
- ukinitve Pokrajin in posledična vzpostavitev Medobčinskih teritorialnih unij, ki danes životarijo. Zgodbo vsi dobro poznamo in ne bom dolgovezil, povem samo to, da v tem dolgem obdobju se je malo občin ravnalo premočrtno, brez dvoma števerjanska občinska uprava se je in kljub vsemu je županja Franca Padovan bila vedno dosledna njenim besedam, strankinim načelom. Tako pa se niso ravnali vsi župani!
- volilni zakon in s tem v zvezi nezagotovljeno zjamčeno zastopstvo slovenskemu predstavniku v italijanskem parlamentu. Demokratska stranka se je celo zoprstavila našim zaveznikom (SVP-ju), ki so podpirali naše predloge;
- referendum o ustavni reformi, ki je bil lansko leto, je pokazal nenaklonjenost nekaterih volivcev do leve sredine in prav tu v Števerjanu se je začutila ta razdvojenost.

Katerim izzivom gre danes sekcija naproti:

- nekateri nam danes solijo pamet, da je za nas edina sprejemljiva volilna opcija leva sredina. Morda imajo prav, ne smemo pa pozabiti, da v zadnjih letih so števerjanski upravitelji, in ne samo oni, izgubili ogromno dragocenega časa z reformo krajevnih uprav, sicer ta čas in sredstva bi lahko koristno investirali drugam: v teritorij. Izgubili smo ogromno časa v bran občinske samostojnosti, ki pa bi morala biti štartna točka vsega, evidentno v naši deželi to ne velja za vse!

- prihodnje leto 2018 bodo politične volitve na vsedržavni ravni in pa deželne volitve. Stranka Slovenska skupnost mora izbrati njene sogovornike na širšem političnem prizorišču. Dejstvo je, da v zadnjih letih nam je leva sredina vedno manj poslušna in prijateljska, ima mačehovsko ravnanje do nas. Z veliko težavo bomo prepričevali Števerjance in Jazbince naj tudi tokrat ugriznejo v kisló jabolko in naj prekrižajo znak Demokratske stranke;
- leta 2019 nas čakajo občinske volitve in smo v zadnjem mandatu dosedanje županje Franke Padovan, ki zgledno upravlja števerjansko občino. Potrebno bo sestaviti novo, zmagojočo ekipo.

Sledilo je blagajniško poročilo, ki ga je podal Boris Hladnik. Zatem je po soglasni izvolitvi prevzel vodstvo občnega zbora dolgoletni član sekcije Simon Komjanc, kateremu je za tajniške posle pomagala Martina Valentinčič.

Pred volitvami se je razvila tudi plodna razprava, ki je zajela veliko pomembnih argumentov, pri čemer je bilo največ pozornosti posvečeno bodočemu ustroju deželne krajevné uprave in bojazni, da imamo Slovenci skoraj vezane roke pri izbiri naših zaveznikov, kar seveda sploh ni pozitivno za celotno slovensko manjšino.

Sledil je pozdrav deželnega tajnika SSK Igorja Gabrovca. V svojem posegu se je dotaknil več argumentov. Razširil je pojem večplastnosti v prostoru: v politiki, v kulturi, v župniji, ipd. Če ljudje verjamejo v to kar so, potem rezultati pridejo. V tem primeru moramo Števerjance vzeti za zgled, drugje se to ne dogaja, verjetno ker se ne obnavljajo kadri, so ustanove kjer so določene osebe na istem položaju že petdeset let. Števerjanci bi morali prenašat naprej svojo dobro prakso, v letih so dokazali, da majhno je lahko dobro in učinkovito in da se v končni fazi tudi uspe. Pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek je čestital števerjanski sekciji ob dobrem delovanju ter prikazal dobro zastavljeno delo na Goriškem. Svoj pozdrav občnemu zboru, je kljub odstotnosti, prinesel deželni predsednik SSO-ja Walter Bandelj. V imenu domačega prosvetnega društva F.B. Sedej je pozdravil prisotne predsednik Filip Hlede. V razpravo je posegel tudi bivši tajnik sekcije Ivan Vogrič, ki je razmišljal na glas o dveh vrednotah, katere mislimo, da jih imamo, a v resnici večkrat sploh ne obstajata več: to sta svoboda in demokracija.

Ob koncu večera je bil soglasno izvoljen tudi novi odbor, ki ga sestavljajo Hadrijan Corsi, Aljoša in Rinaldo Dorni, Filip in Jurij Hlede, Dominik Humar, Damjan Klanjšček, Ivan Maraž, Fabijan Muzič, Mirko Mužina, Matej Pintar, Janez Terpin in Ivan Vogrič, statutarni člani odbora so kandidati lipove vejice na zadnjih občinskih volitvah, to so županja Franca Padovan, Milko Di Battista, Marilena in Mihael Corsi, Marjan Drufovka, Martina Grahonja, Orieta Jarc, Gabrijel in Patrik Komjanc, Florijan Lango, Gianni Manià, Robert Prinčič in Edi Skok. V nadzorni odbor so bili imenovani Simon Komjanc, Izidor Prinčič in Marjan Terpin. Ostali člani sekcije so Martin Drufovka, Boris Hladnik, Alojz Ivan Hlede, Ivan Muzič, Branko in Liza Terčič in Martina Valentinčič. Novi sekcijski predsednik in tajnik bosta izvoljena na prvi seji obnovljenega odbora.

Danes je pri stranki Slovenska skupnost odprto včlanjevanje za leto 2017. Števerjanska sekcija poziva vse somišljenike in prijatelje edine samostojne slovenske stranke v Italiji, naj se včlanijo, ker tako bodo aktivno soudeleženi pri aktivnem soodločanju svoje prihodnosti.

Stranka Slovenska skupnost je v minulih mesecih zaključila delo pri statutu stranke, ki je bil potreben posodobitve in še zlasti obvezne prilagoditve zakonskim določilom na področju delovanja in financiranja političnih strank v Italiji.

Statut seveda po novem nalaga članom stranke plačilo članarine, kar je tudi pogoj za uživanje pravic članstva. Članarina je letna in zapade v plačilo 31. januarja vsakega leta.

Pridruži se nam tudi ti, da bo slovenska narodna skupnost v Furlaniji julijski krajini samostojno odločala o svoji prihodnosti.

Drufovka Marjan

POSTAVLJANJE ZVEZDE

Ko se začnejo adventne nedelje, pomeni, da smo že v mesecu decembru. Običajno se v tem mesecu začne mraz, prileti kaka snežinka *če pej sem*, na jedilnih mizah, v kuhinjah, po domovih stojijo adventne svečke, ki gorijo vsako nedeljo, hišo polepšajo božični okraske in še mnogo drugih lepih značilnosti ima mesec december. Vendar v naši vasi imamo še ena značilnost, ki oznanja bližanje božiča, to je zvezda repatica. Ta zvezda že vrsto let žari na vrhu Števerjana in se daleč naokrog kaže mogočno in ponosno.

Zvezda že nekaj let visi na *teru* vaše cerkve. Dvigniti jo, to ni kar tako enostavno. Vsako leto se mladeniči iz vasi zberejo na trgu, sestavijo zvezdo in jo s pomočjo *varičelov* povlečejo v *luft*. Žal naši zvezdi repatici manjkajo repi, ki jih bomo skušali spet postaviti na svoje mesto.

Matija Corsi

OBČINSKI, VAŠKI, DRUŠTVENI, LOVSKI PRAZNIK: MARTINOVANJE

Števerjan je pretežno kmečka, vinorodna vas, za katero se spodobi ustrezno praznovanje svetega Martina, ki nam iz mošta daje vina. Občinska uprava je tudi letos organizirala praznovanje na Dvoru, v prostorih, ki so last grofice Tacco. Pri pripravi sta ji pomagali obe kulturni društvi in lovski družini iz Števerjana. Rad imam to praznovanje, saj se večina Števerjank in Števerjancev zbere pri isti mizi ob domačem obroku in sladicah. Ko sem se med igranjem tombole sprehajal med mizami, sem lahko zaslišal zanimivo debato, čigav golaž je bil bolje pripravljen ali kako se pravilno zameša avtohtono števerjansko polento s *Klanca*. Govora je bilo o vinu in o trgatvi, pri lovskem oddelku sredinske mize pa se je lahko slišalo marsikatero prigodo iz najbolj skritih kotičkov *Slatunika* ali *Slatnika* in iz omembe vrednih *čekil Rovana Mlaka* in *Rovana Baraka*. Po zadnjem priboljšku, Danilo vernemu kostanju, se je večer prevesil h koncu, sledilo mu je le še skupinsko pospravljanje prostora, ki se je, zaradi številčnosti pomagačev, izteklo v nekaj več kot petnajstih minutah. Vsem zgoraj navedenim organizatorjem gre zahvala za trud pri pripravi tega praznika.

Izidor

DELOVANJE KULTURNEGA DRUŠTVA BRIŠKI GRIČ

Kulturno društvo Briški Grič je poskrbelo za nov podvig, to je zbirko pravljic Stare briške pravce, ki je nastala v okviru projekta Nekoč je bilo, sredstva za katerega je prispevala dežela Furlanija Julijska Krajina in slonijo na osnovi 10. odstavka, 18. člena deželnega zakona 26 iz leta 2007. Kako je pravzaprav prišlo do te publikacije? Muzej Brincelj so ustanovili člani društva Briški Grič, ki so z leti zbrali več kot 200 predmetov kmečke kulture. Otvorili so ga leta 2007 v okviru čezmejnega projekta Intrecci - Prepletanja, ki je omogočil dragoceno sodelovanje med kulturnim društvom Briški Grič in Študijskim centrom Nediža. Zamisel o čezmejnem projektu se je porodila iz ugotovitve, da imajo Goriška brda in Nediške doline skupne običaje in izročila, ki so pomemben del zgodovinskega in kulturnega ozadja na tem čezmejnem ozemlju. V naslednjih letih je društvo izvedlo razne pobude, namenjene predvsem lokalnim osnovnošolcem, da bi spoznali muzej in njegovo zbirko predmetov. Med temi so bili tudi slikarski natečaji Kako je bilo živeti nekoč, Pust nekoč in Kako iz mošta nastane vino, s katerimi so otroci raziskovali življenje svojih (pra)babic in (pra)dedkov pri različnih vsakodnevni dejavnostih in praznikih. Tekom let se je delavnice udeležilo več kot 150 otrok. Pred nekaj leti so člani društva med brskanjem po društvenih omaricah naleteli ravno na te ilustracije in se takoj vanje zagledali. Kot se je zgodilo že pred leti z zaprašenimi predmeti, ki so se spremenili v krasno muzejsko zbirko, se jim je zdelo škoda, da bi te umetnine pustili v društveni omarici, kjer bi postopoma v soju časa obledele in utonile v pozabo. Zamislili so se in se odločili, da predstavijo prošnjo za projekt, s katerim bi ovrednotili ne samo ilustracije otrok, ampak tudi namen, s katerim so nastale, ob tem pa obogatili vas in vaščane še za en dragocen biser – knjigo kratkih zgodb o življenju nekoč, ki bo opremljena ravno s temi ilustracijami. Prvotni namen je bil ta, da bi ovrednotili svojo zemljo, izročila, ljudi; torej nas samih. Tako je nastala drobna knjižica, izdaje katere se pri društvu vsi resnično zelo veselijo. Naslovili so jo kar v narečju, Stare briške pravce, vsebuje triindvajset pravc osemnajstih mladih avtorjev in avtoric, ki so razdeljene glede na tematiko, ki jo obravnavajo. To so Pravce o vndimi in vinu, Vaške pravce, Bera črešenj in Pustne pravce. Pravce so raznolike, nekatere bolj doživljajskega, druge pa bolj domišljjskega značaja; odlikuje jih večjezičnost in števerjansko narečje, kar je po besedah Ane Toroš, avtorice ene izmed spremnih besed, simbolna odslikava literature na stičišču jezikov in kultur. Omembe vredna je tudi prisotnost izvirnih imen števerjanskih zaselkov, o čemer je v zbirki marsikaj zanimivega zapisal Vili Prinčič. Vendar prava vrednost te zbirke se skriva prav v njenih avtorjih, saj je pri izdelavi knjige sodelovalo več različno starih otrok in mladostnikov. Večinoma so to Števerjanci, ki so kot osnovnošolci že sodelovali kot avtorji ljubkih ilustracij, ki so navdihnile zgodbe iz zbirke, a ne samo. Nikakor ne moremo pozabiti na najmlajše pisateljice, komaj enajstletnice, ki so v svojih pustnih pravcah že pokazale izreden čut za literarno ustvarjanje, ter dijake 2. razreda nižje srednje šole Pavla Petričiča v Špetru, ki so s svojim navdušenjem in svojo barvito domišljijo obogatili zbirko pravc ter ji dali prav poseben odtenek pravljичnosti. Mlade pisatelje in pisateljice je pri delu koordinirala Daniela Štekar, mag. slov. Pred 10 leti je društvo Briški Grič izpostavilo plodno sodelovanje s študijskim centrom Nediža, kar je omogočilo, da je nastal muzej na sedežu kulturnega društva na Bukovju. Dejstvo, da so k pisanju pravc povabili tako domačine kot mlade Benečane, predstavlja pravzaprav nadgradnjo evropskega projekta. Zbirko zgodbic Stare briške pravce so na Bukovju predstavili v nedeljo, 26. novembra 2017. Mladi društveni člani so uprizorili zgodbi iz knjige, z zborovskim nastopom so večer obogatili Mali lujerji iz Benečije pod vodstvom Davida Klodiča. Mojstrsko scenografijo je izdelala Tamara Mizerit in je ponazarjala staro briško dvorišče z veliko češnjo v sredini. Otroci so uprizorili

prizorčke iz vaškega življenja, od nedeljskega kuhanja župe do igranja na frnikule. Prizore je v narečju povezovala Jasna Tomsič. Zapeli so tudi Briški slavčki pod vodstvom Valentine Cibic ob glasbeni spremljavi harmonikaša Jaka Vizintina. V drugem delu večera smo prisluhnili poeziji o naših ljudeh, ki jo je napisala Ančka Terpin, pridno deklamirala pa Veronika Štrekelj Istinič. O projektu in knjigi je spregovorila Maja Humar. Na oder so stopili tudi mladi pisatelji in pisateljice, ki so se jim društveni člani tudi primerno zahvalili za opravljeno delo.

Maja Humar

NOVA MALA DVORANA ŽUPNIJSKEGA DOMA KONČNO KLIMATIZIRANA

V sklopu popravil župnijskega doma v Števerjanu so se pred dvema letoma člani društva Sedej, skupaj z gospodom Marjanom Markežičem, potrudili, da bi s skupnimi močmi popravili/zgradili novo malo dvorano v višjih prostorih Sedejevega doma. Ta je bila pred začetkom del namenjena le skladišču raznega materiala, dokumentov in starih stvari. Nova "saleta" naj bi bila namenjena raznim dejavnostim, ki ne potrebujejo širših prostorov velike dvorane. Začetni cilj je bil tudi ta, da bi nova dvorana lahko postala nov prostor tedenskih pevskih vaj mešanega pevskega zbora Sedej. Izbira je bila potrebna zaradi neprimerne akustike v stari, zgodovinski pevski sobi v spodnjih prostorih doma. Stene male dvorane so zdaj obložene s fonoizolacijskimi paneli (t.i. absorberji), ki so do nedavnega pokrivali stene velike dvorane, strop pa s paneli, ki so jih člani društva pridobili ob popravilu marketa v Gorici. Tla so pokrita z umetnim lesom, ki ga je prijazno darovalo podjetje Das Haus iz Gorice. Edino še nedokončano delo je bila namestitev ogrevanja nove dvorane. Pomanjkanje ogrevanja je bil velik problem, predvsem med pevskimi vajami v zimskem času. Tudi ta problem je bil rešen v zadnjih tednih, ko se so člani društva, skupaj z gospodom Markežičem, odločili za nabavo dveh električnih toplotnih črpalk za ogrevanje/ohlajevanje celotne dvorane. Napravi že delujeta nekaj tednov in sta popolnoma avtomatizirani. Lahko ju prižgemo tudi preko telefona, tako da dobimo v mali dvorani zaželeno temperaturo, komaj vstopimo vanjo.

Fabijan Muzič

NAŠ DECEMBRSKI IMAGINARIJ *ALI RAZMIŠLJANJE O VZKLIKU MORITURI TE SALUTANT IN O SOSEDOVIH BOŽIČNIH ZELJNIKIH*

V jesenski izdaji Števerjanskega se je v tej kolumni pisalo o prazniku na Bukovju v zgodnjih šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Nehote je izostal podatek, da je pri pripravi praznika sodeloval tudi Emil Terpin iz Ščednega. Resnicoljubni bralci so Vestnikovo uredništvo prosili za dopolnilo k članku, za kar se jim tudi zahvaljujemo, kajti pravilno opisovanje naše polpretekle zgodovine je vse prej kot enostavna zadeva in zahteva včasih kar vztrajno dopolnjevanje.

V tej zimski izdaji pa, ko je jutranja temperatura v teh dneh kar pod ničlo, se bomo ob branju naslednjih vrstic ogreli na račun svetih in posvetnih decembrskih navad in običajev, kajti že v prvih dneh zadnjega meseca v letu ko najprej vse mlado in staro pričakuje prihod Sv. Miklavža, nekateri s strahospoštovanjem in iskrenim upanjem, da jih bo svetnik iz Patare obdaril in osrečil, drugi pa z zavestjo, da bodo za par trenutkov mogoče spet malo otroci. Seveda obdaruje Sv. Miklavž pridne, ubogljive in marljive otroke. Med nas prijadra z nebes v spremstvu angelčkov, pridružijo pa se mu radi tudi hudički. Nekoč je prihajal čez noč, na oknu pustil pest mandarinov, arašidov in mogoče čokolado. Otroci so mu ponekod prav zato na oknu puščali prižgano svečo, da bi Miklavža vodila

pri njegovem obdarovanju. V časih bližje nam pa so otroci že par dni pred Miklavževim prihodom obesili žakelj iz jute pred hišna vrata, le ta je potem čudežno izginil in so ga malčki na istem mestu našli na svetnikov god polnega igrač in dobrot. Posebno delikatno pa je bilo in je še pisanje pisma Sv. Miklavžu. To sploh ni od muh, kajti dobrega svetnika je potrebno nagovoriti in nasloviti po skorajda nebeškem protokolu. Najraje ima namreč Miklavž, če prejme pismo napisano na roko v lepi slovenščini in čitljivo in ne računalnik, kaj pa šele po elektronski pošti. Ta dobri bradati svetnik je v nekaterih stvareh še po starem, zato pa naj se v bodoče naša in vaša pisma začenjajo takole: *Dragi Sv. Miklavž!* v novo vrstico pa napišimo najprej naše ime in priimek, da se Miklavžu znova predstavimo, na koncu pa se mu vnaprej in prav lepo zahvalimo. Na samo kuverto pa je potrebno z velikimi črkami napisati P. N. Sv. Miklavž NEBESA. Kuverto lahko pustimo na vedno aktualni okenski polici.

Se je pa že zgodilo, da je bil Sv. Miklavž včasih revnejši, oziroma je moral obdariti tolikšno število otrok, da so bile količine dobrot in igrač bolj skromne. Sicer pa se je na kakšnem oknu ali v kakšni vreči tu pa tam našla tudi kakšna šiba. Slednjo so Miklavžu priskrbeli hudički, ki so v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, v dneh okoli 6. decembra kampirali na parkirišču pri pokopališču v Števerjanu, ko to še ni bilo razsvetljeno in je rožljanje njihovih verig sejalo strah v kosti otrok po Britofu. Včasih pa so bile šibe skorajda terapevtske, tudi pele so glasneje in po malem vnašale zdravo strahospoštovanje. Šibo pa je dobri svetnik delil tistim barabicam, ki so veljali za razgrajače tako doma kot v šoli, ker se iz nebes vidi vse dobro inu slabo.

Že kako desetletje pa zaradi preobremenjenosti prihaja Sv. Miklavž v Števerjan navadno kar v Sedejev dom, kar mu prihrani kar nekaj poti iz Dolenjega konca v Britof, pa spet jadranje skozi nebo v Ščedno in Ašči in naprej v druge loge. V veliki dvorani Sedejevega doma sreča bradati svetnik prav vse malčke, se veseli njihovega nastopa in petja in jih seveda na koncu vsega še obdari. Svečanost njegovega počasnega korakanja po dvorani proti odru je vedno poseben trenutek za vse: najmlajši se stiskajo v maminem ali očetovem naročju, gospe se Miklavža veselijo in iščejo njegov stisk roke, Miklavž pa jim pokloni besedico ali dve in se spominja davnih časov, ko jih je še kot otročičke pestoval v svojem naročju. Možje in fantje bistro gledajo vanj malo še z začudenjem, ki jim vre iz še včasih otroškega srca, pa venomer na preži, kajti včasih le Miklavž pokliče katerega izmed njih na oder in mu pogleda pod nohte. Z njim pa ni dobro češenj zobati, kajti dovoli si lahko kako mastno po sicer korajžnih in glasnih najstnikih ali bahavih dvajsetletnikih, skratka takim ki so jim noči prekratke ali pa z drugimi besedami povedano takim, ki zdržijo več pod vodo kot doma. In se je tudi že zgodilo, da so pred Miklavžem nekateri zreli možje odžebirali Očenašek ali Angel varuh. Včasih je Miklavž celo spraševal o desetih božjih zapovedih in se je komu kar zamajalo pod nogami in mu ni malodane v dvorani nihče zavidal. Milostljivost svetnika pa je takim vedno prišla naproti in reveži so odkorakali z odra kot včasih še srednješolci izpred table nazaj v klop z rešilno šestico. Kogar pa so si hudički privoščili, ga ujeli v verige in ga kriče kot hijene vlačili na oder ter ga tam brezobzirno še naprej gnjavili in se nad njim izživljali, temu je šele huda predla. Stvari pa so se v zadnjem obdobju le omilile, a verjemite, da je bilo stopit včasih pred Sv. Miklavža v družbi hudičkov enako podobno kot gladiatorjem za časa Rimljanov, ko so cesarja pozdravljali *Morituri te salutant!*

Pa še par besed o Miklavževem nastopu, ki je na vasi lahko mnogo bolj zajedljiv do vernikov-grešnikov kot pa v mestu. In to daje njegovemu obdarovanju nalašč rahlo grenak priokus, ki pa sploh ni v kontrastu z njegovim prihodom, kajti nas posredno spominja, da nismo tako sveti, kot se samim sebi včasih zdimo, po drugi strani pa spet, da je odpuščanje eden od temeljev krščanstva. Vseeno bi bilo zelo lepo slišati, da bi otroci, stopivši predenj, izrekli *Hvaljen Jezus* in nato jasno in glasno *Hvala, nasvidenje Sv. Miklavž*. Vse drugače zveni od navadnega *Ciao* ali *Dober večer*.

In če smo že pri krščanstvu, kar naprej o prazniku rojstva Jezusa Kristusa. Že kot otroci smo teden za tednom v adventu čutili prihod Božiča kot mogoče najbolj posebnega praznika, tudi ker se je naš imaginarij bogatil z napovedjo Betlehemskega rojstva in torej s pripravo jaslic. Starejši fantje so pripravljali jaslice v cerkvi, drugi smo jih doma, pred tem smo šli nabirat mah, ga z zamrzlimi prsti trgali s tal in drevesnih skorij, ga polagali na časopisni papir, da se je posušil, potem pa pri odpiranju kartonastih škatel izbirali med raznimi plavimi folijami, na katerih so bile posejane pozlačene zvezdice in preudarjali kateri nebeški svod je bolj primeren. Skozi igro smo oživiljali kipce pastirjev in ovčic, pa spet našli kipec, ki se nam je brez kakega posebnega razloga pred letom ali dvema prikupil, ga tipali, opazovali zelo od blizu ter vrteli med rokami. Polaganje mahu, kamenčkov, lučk, postavljanje štalice, vodnjaka, ali mogoče aluminijaste srebrne folije kot potočka in kreativni hrup po hiši, iskanje škarij po vseh predalih, lepilnih trakov v kakšni pozabljeni škatli čevljev visoko na omari, brskanje v drvarnici po najprimernejšem drobcu hrastove lupine za mostiček čez potok, vse to je bogatilo naše decembrske popoldneve in večere, pa upam, da jih bogati tudi današnji mladini. V teh vihnih ustvarjalnih zanosih pa so po posameznih vaških koncih nastajale estetske in prave mikroinženirske tendence, struje ali smeri, na katere so prisegali tudi odrasli kreativci. Tako lahko beležimo, da so v Gabrskem koncu nastale migajoče jaslice s pastirci in sveto družino, katerih obrazi, trupi in roke so bili iz voska in notranjim ogrodjem iz železne žice ter so bili oblečeni v na novo sešita oblačila, povrh vsega pa so bili ti kipci povezani v dinamičnem sklanjanju, ki ga je vodil artikuliran mehanski sistem. V zadnjih letih pa na istem koncu prisegajo na bolj strogo, minimalistično postavitve svete družine po principu svetovno znanega nemškega arhitekta Ludwiga Miesa van der Roheja, ki je v določenem trenutku svojega dela zatrdil da *Less is more* (slov. manj pomeni več). Okus je pač nekaj, kar je vedno v razvoju.

V Ščednem se je za razliko Gabrskega konca razvil čisto nasproten občutek za razmerja. V tamkajšnjih postavitvah se oko opazovalca zgubi v sicer zelo natančni in skrbno pripravljenih več metrskih jaslicah z valovito pokrajino, na kateri se pase več sto glava čreda ovac.

Na Sovenci se je interaktivnost kipcev v jaslicah uresničuje v povezavi z domačimi živalmi, to pomeni, da že med tretjo in četrto adventno nedeljo, kakšna ovčka zaide v pasje leglo, kot tudi, da obešeni kolači z božičnega drevesca dobijo peruti, ali pa mačka prede na mestu, ki bo pritikal Svetim trem kraljem.

Pa še o lučkah: v Podgori imamo vrhunski primer najbolj kičastega svetlobnega božičnega dizajna, ki se neposredno kosa s samim mestom Las Vegas. Če hočete izvedet, kako se NE postavlja lučk na vrt, se peljite po glavni podgorski cesti in boste prav blizu železniškega podvoza zagledali nekaj, kar je z besedami nemogoče pošteno opisati. V Števerjanu in na Jazbinah še ni takega trenda, čeprav se tu pa tam pojavlja mogoče nehotena tendenca po barvnih utripajočih lučkah, ki morda zavajajo tuje večerne voznike, da bi parkirali pred kako neapeljsko picerijo ali slovensko-notranjsko vaško pivnico.

A vse to ni nič, ljubi moji, če je le v naših srcih zbranost in čutečnost in to še posebej v času, ko naj se ravnamo malo bolj po božji volji. Pa četudi indiskretno pokukamo v sosedov božični zeljnik, to ne more biti tak greh, da bi nam ga ne Bog ne odpustil.

Vesel Božič in mnogo lepega v novem letu, vam dragim Števerjankam in Števerjancem, in drage bralke in bralci našega Vestnika iz srca želim ostrozobi

NOV KOZANJ

TAKŠNI SMO PAČ LJUDJE

PRIPADNOST, VČLANJEVANJE IN ŠE MARSIKAJ DRUGEGA

Pred par meseci mi je slučajno prišel pod roke seznam vseh članov SSK v naši deželi, ki so poravnali članarino do 31. julija. Ko sem prebral kdo vse jo je poravnal, me je kar vrglo vznak. Ni mi dalo miru in tudi nekaj ur spanja mi je pobrala tako uboga in revna številka izdanih izkaznic. Prva ugotovitev je bila ta, da je tretjina teh bila izdanih v Števerjanu, tretjina približno v Gorici in tretjina v Trstu. Vseh skupaj jih je bilo nekaj čez šestdeset. Druga ugotovitev je bila ta, da je večina somišljenikov navadnih ljudi. Tretja, najvažnejša in zaskbljujoča je bila: kje so, kaj delajo in kod se potikajo vsi tisti, ki bi po mojem mnenju morali biti prvi na vrhu, zapisani z mastnimi črkami. Če so v starih časih Prešeren, Gregorčič, Cankar in desetine drugih pisali in se borili za ohranitev našega jezika, se sprašujem kje so naši današnji Prešerni in Cankarji. Morda je zanje dovolj, da pišejo in objavljajo svoja dela, da o njih govorijo razni mediji in da prejemajo razna važna priznanja, ki so zelo pomenljiva za ves slovensko govoreči narod. Toda to ni dovolj, ne more biti dovolj. Sprašujem se, kje so vsi naši sedanji pisatelji, pesniki, zdravniki, advokati, profesorji, učitelji poslovneži in upokojeni sposobni ljudje in vsi tisti, ki bi morali biti v prvi vrsti v boju za naš jezik in za naše pravice. Prepričan sem, da je našim današnjim dobrostoječim in sposobnim ljudem prav malo ali nič mar do naše edine slovenske stranke v Italiji. Dovolj je mercedes, BMW-jec, lepi prosti večeri, še lepše proste počitnice, nobena nadlega in s tem niti najmanjša skrb za našo bodočnost. Če imamo ali smo imeli v deželi od osem do deset tisoč glasov, kam so se vsi ti porazgubili. Kje so naše sekcije in kako delujejo, posebno tiste v mestih, kjer je največje število visokoizobraženih in sposobnih Slovencev, kateri bi morali skrbeti, da bi se število naših somišljenikov povečalo. Zelo rad bi vedel, kaj o tem času in kaj o nas mislijo pokojni Bratuži, Šfiligoji, Špacapani, Humanji in še živeči Štoke, Terpini in Dolharji. Lepo bi bilo slišati njihova mnenja in stališča do naše današnje situacije, v kateri se nahajamo. Morda se marsikomu od teh, meni gotovo tudi, orosijo oči, ko vidijo tako nezavzetost, nenavezanost, brezbržnost in lahkotnost do naših sedanjih slabih in težkih razmer, v katerih smo se znašli. Dovolj bi bilo malo več skrbi, truda, požrtvovanja od vseh in tako bi naša edina slovenska stranka drugače živela. Mi in naši zanamci bi imeli v bodočnosti drugačno težo na vsem političnem, kulturnem, gospodarskem in športnem področju v naši deželi in tudi daleč, daleč naokrog.

Le premislite, dobro premislite, ljudje božji

Klemen

*Uredništvo Števerjanskega Vestnika, odbor Slovenskega katoliškega prosvetnega društva
Franšek Borgia Sedej ter vse njegove včlanjene skupine vam voščijo, zveste bralke in bralci, mirne in
dožvete božžie praznike. Š vami se ž veselijo uspešnega in srečnega novega leta 2018!*

*Županja Franka Padovan in celotna občinska uprava
voščijo dragim Števerjankam in Števerjancem vesele božične
praznike in mnogo sreče v letu 2018!*

SVETI TRIJE KRALJI PRIHAJAJO

Koledniki, Sveti trije kralji, vas obveščamo, da bomo koledovanje pričeli na dan Svetih treh kraljev, 6. januarja 2018, ob 9. uri. Ob 16.00 se bomo udeležili svete maše v Števerjanu v sklopu že tradicionalnega koncerta **(vse informacije glede maše bodo objavljene v oznanilih)**. Med mašo bo ena skupina sledila obredu, druga skupina pa bo koledovala na Jazbinah. 6. januarja bosta obe skupini koledovali samo po števerjanskih domovih.

Zamislili smo si, da bomo Števerjance, ki živijo izven števerjanske občine, obiskali 5. januarja 2018, enako tudi zavod Svete Družine ter dom upokojencev v Podsabotinu. Ljudem, ki jih bomo obiskali 5. januarja, bomo naknadno javili uro prihoda. Predviden pričetek koledovanja bo ob 15.00.

Za morebitna vprašanja lahko pokličete na telefonsko številko +39 329 7227151 (Damjan).

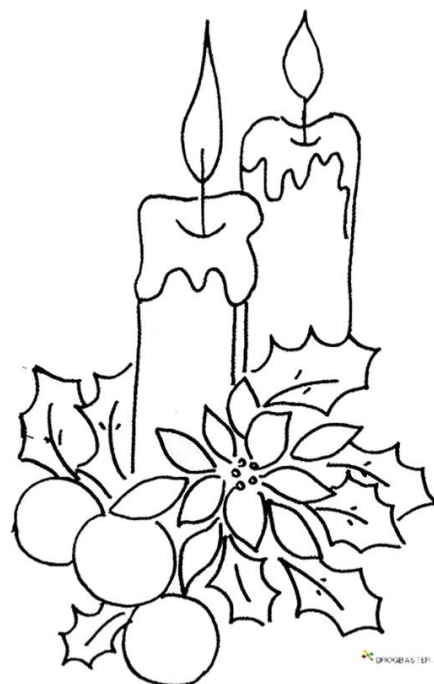

Mladinski krožek F. B. Sedej
vabi na

BAKLADO

v nedeljo, 24. decembra 2017.
Odhod iz BUKOVJA ob 22.30.

Več informacij:
Matija: +39 3463762532

Mladinski krožek F. B. Sedej
organizira natečaj

MOJE JASLICE

Fotografiranje jasic osnovnošolcev bo potekalo
v sredo, 27. decembra od 10. ure dalje.

Nagrajevnaje bo v soboto, 6. januarja 2018 po maši.

Več informacij:
Ilaria +39 3454566365

ČESTITKE

Na tržaški univerzi je v četrtek, 14. decembra 2017, uspešno diplomirala iz političnih ved naša društvena tajnica Liza Terčič. Iz srca ji čestita celotno društvo Sedej in ji želi veliko uspeha na delovni poti.

DAROVI

Za Števerjanski vestnik, daruje:

- Darko Dornik, 20,00 €
- SZA, 50,00 €

Za cerkev v Števerjanu, darujejo:

- v zahvalo za zdravje, Darko Dornik, 50,00 €;
- letniki 1936 in 1937, 60,00 €;
- v zahvalo za prejete darove, N. N., 50,00 €;
- v spomin na Cvetko Gravner-Terpin, Marta Terčič, 100,00 €.

Misijonska nedelja:

Subida, 170,00 €, Jazbine 175,00€, Števerjan 290,00 €.

Za nove orgle na Jazbinah, darujejo:

- N.N., 100,00 €
- v spomin na Francesco Corsi-Carollo, Nives z družino 100,00 €; sestre Maria in Ivanka, 100,00 €; Zorko z družino 50,00 €; Claudio Carollo 200,00 €;
- N. N., 50,00€.

Za lačne otroke, daruje:

- N. N., 50,00 €.

SMRTI

Stekar Armando

Rodil se je na Kojskem 16. novembra 1938.

Umrli je 9. septembra 2017.

Pogreb je potekal 13. septembra 2017 na Jazbinah.

Corsi Francesca (Polda)

Rodila se je na Kojskem 18. februarja 1929.

Umrli je 17. novembra 2017.

Pogreb je potekal 21. novembra 2017 na Jazbinah.

KUHARSKI RECEPTI

RAZPOKANI PIŠKOTI

Sestavine: 250 g kokosove moke, 120 g čokolade v prahu, 100 g zmletih orehov, 250 g sladkorja v prahu, 3 jajca, sladkor v prahu za posip.

Rumenjake ločimo od beljakov. Rumenjake, kokosovo moko, čokolado v prahu, orehe ter sladkor zmešamo in dodamo sneg iz beljakov. Iz mase naredimo kroglice, ki jih povaljamo v sladkorju v prahu. Piškote zložimo na s peki papirjem obložen pekač in jih pečemo 5 – 8 minut na 200 stopinjah, oziroma dokler piškoti ne razpokajo. Ohladimo jih na pekaču.

ČOKOLADNA ZVEZDA

Sestavine: 400 g gladke moke, 1 jajce, 50 g stopljenega masla, 1 vrečka suhega kvasa, 1 kavna žlička soli, 2 jušni žlici sladkorja, 2 dl mlačnega mleka, rumenjak za mazanje pred peko, 0,5 dl vode, 1 žlica sladkorja.

Namaz: 1 jušna žlica Nutele.

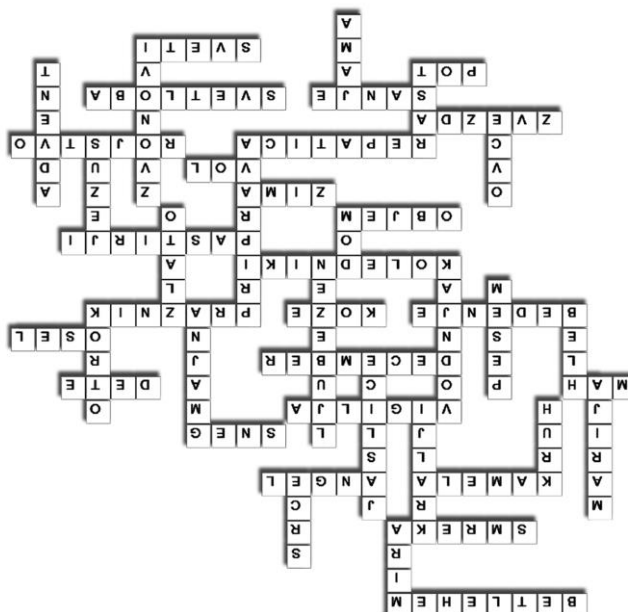
Vse sestavine za testo damo v posodo in zamesimo gladko testo, ki lepo odstopa od posode. Testo pokrijemo s plastično folijo in ga na toplem pustimo vzhajati približno pol ure. Testo bi moralo v tem času narasti.

Po tem času testo še malo pomešimo in ga razdelimo na dva enaka kosa. En kos položimo nazaj v skledo, drugega pa razvaljamo na 1 cm debel krog – iz te količine bo to nanese približno 30 cm premera. Položimo testen krog na papir za peko in ga namazžemo z Nutelo. Pazimo, da na zunanjem obodu pustimo cca. 2 cm širok nenamazan obod. Vzamemo drugi kos testa in ga razvaljamo na 1 cm debel krog približno enake velikosti. Položimo ga na prvi kos testa, ki je namazan z Nutelo in s pritiskom zlepimo oboda obeh krogov. Vzamemo eno kavno skodelico in jo obrnemo navzdol narahlo pritismo natanko v sredino testenega kroga. Tako si najenostavnejše označimo, kje bomo začeli rezati krake.

Vzamemo oster nož in krog razrežemo na četrtine, začeni pri obodu zarisanega kroga na sredini testa. Vsako četrtino prerežemo na dva dela. Dobimo osmine. Vsako osmino spet prerežemo na pol. Tako dobimo 16 približno enakih krakov. S prsti primemo po dva kraka in ju 3-4 krat zasukamo navznoter in ju dobro zlepimo med sabo, da se med peko ne razideta. Nadaljujemo, dokler nismo dobili 8 krakov, zlepljenih med sabo.

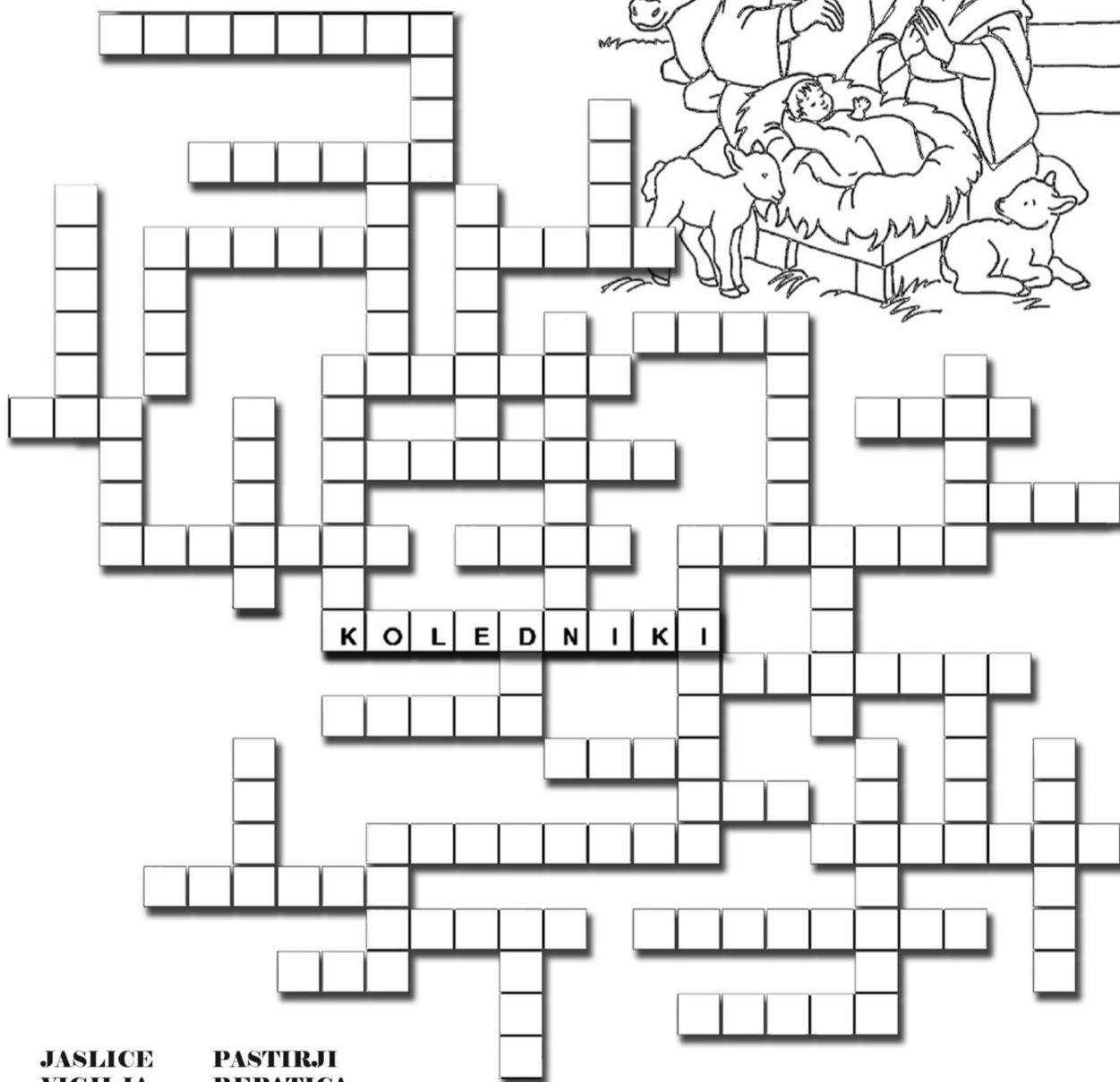
Pripravljeno zvezdo pokrijemo s folijo in jo pustimo počivati kakih 20 minut. Med tem časom prižgemo pečico in jo naravnamo na 180 stopinj Celzija. Preden položimo pecivo v pečico, razzvrkljamo rumenjak in zvezdo namazemo z njim. Pečemo približno 20 minut. Po peki jo vzamemo iz pečice in namažemo z raztopino vode in sladkorja, da se bo lepo svetila. Ponudimo ohlajeno.

REŠITEV BOŽIČNE IGRICE

VOL	SNEG	SVETI	ZVEZDA
MAH	SRCE	JEZUS	KRALJI
POT	DETE	ANGEL	MARIJA
DOM	RAST	OBJEM	SMREKA
OSEL	MIRA	SANJE	ADVENT
JAMA	HLEB	PESEM	KAMELA
OVCE	ZIMA	OTROK	GMAJNA
KOZE	KRUH	ZLATO	

JASLICE	PASTIRJI
VIGILJA	REPATICA
ROJSTVO	BETLEHEM
VODNJAK	DECEMBER
PRAZNIK	PRIPRAVA
BEDENJE	LJUBEZEN
ZVONOVI	SVETLOBA

COMUNE DI SAN FLORIANO DEL COLLIO

Provincia di Gorizia

OBČINA ŠTEVERJAN

Pokrajina Gorica

OBVESTILO OBČANOM

“ODVOZ KOSOVNIH ODPADKOV NA DOMU”

Občane obveščamo, da je na voljo storitev odvoza kosovnih odpadkov na domu, ki se bo izvajala vsak teden na podlagi predhodne rezervacije na brezplačni telefonski številki **800 844 344**. Uporabniki morajo odpadke (max. 2 m³/rezervacijo) odložiti večer pred predvidenim prevzemom na javno površino, ob lastnih dvoriščnih vratih, pri čemer morajo poskrbeti, da ne ovirajo ali onemogočajo cestnega prometa.

Kosovni odpadki za odvoz na domu so:

- vzmetnice in nerabljeno pohištvo, tudi iz železa, stojala za sušenje perila, večji predmeti iz plastike, tudi igrače, stekleni baloni, žaluzije in rolete, preproge in linolej,
- odpadna električna in elektronska oprema, kot na primer računalniki, tiskalniki, televizorji, videorekorderji, hladilniki, klimatske naprave, razvlaževalniki in zamrzovalniki, pomivalni in pralni stroji, pečice.

Občani lahko zgoraj naštetih predmete tudi sami pripeljejo na medkrajevni Zbirni center v občini Moraro, kamor uporabniki že prinašajo naslednje odpadke:

- ogledala, steklene plošče za tuš kabine, okna in vrata,
- železne predmete, kot na primer kolesa, vozičke, vedra, blatnike in odbijače,
- inertne odpadke, ki so izključno gospodinjanskega izvora in največje dovoljene mase 500 kg/letno, kot na primer gradbeni odpadni material, odpadli tlakovci, sanitarije, ki niso več v uporabi, odpadki, ki jih gospodinjstva ustvarijo med gradbenimi deli na domu,
- pnevmatike brez platišč z največjimi dovoljenimi merami 135 cm premera in/ali 35 cm širine (najmanj 7 cm),
- cevaste fluorescenčne sijalke (neonske sijalke),
- kartuše in tonerji za tiskalnike ali faks, kasete s tonerjem za fotokopirne stroje,
- predmete iz trde plastike, kot na primer sode in posode, cevi, zaboje za sadje in zelenjavo, blatnike in odbijače,
- odpadno rastlinsko olje, uporabljeno za cvrtje in hranjenje živil,
- odpadno mineralno olje,
- barve in lake,
- plastično embalažo, katero je treba, iz nepredvidenih razlogov in/ali zaradi nastale količine, pripeljati na ustrezno odlagališče pred potekom petnajstdnevnega roka za prevzem od vrat do vrat,
- odpadke, ki nastanejo med košnjo in sajenjem okrasnih rastlin, v kolikor uporabnik ne koristi storitve pobiranja odpadkov na domu, ki jo podjetje Isontina Ambiente, s sedežem v Ronkah, nudi s predhodnim naročilom na brezplačni številki **800 844 344**.

Sporočamo tudi, da bo znesek za storitve odstranjevanja in obdelave odpadkov iz tega obvestila vključen v znesku občinskih odpadkov po trenutno veljavnih tarifah.

ŽUPANJA
Franca Padovan